

MAMY PRAWA

do osoby bliskiej

Kobieta w ciąży i rodząca ma prawo
do obecności osoby bliskiej
w szpitalu oraz przychodni.
Poznaj prawa swojej osoby bliskiej!

www.fundacjamatecznik.pl

[f/ FundacjaMatecznik](https://www.facebook.com/FundacjaMatecznik)

[@/ fundacja_matecznik](https://www.instagram.com/fundacja_matecznik)

[in/ fundacja-matecznik](https://www.linkedin.com/company/fundacja-matecznik)

[@/ @fundacjamatecznik](https://www.tiktok.com/@fundacjamatecznik)

OSOBA BLISKA

Na swoją osobę bliską możesz wybrać dowolnego członka rodziny lub niespokrewnioną z Tobą przyjaciółkę, przyjaciela, doułę - ważne byś Ty czuła się bezpiecznie w jej obecności.

„na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska”

Powyższy cytat odnosi się do wszystkich pacjentów, nie tylko kobiet rodzących. Pamiętaj, że masz prawo do obecności osoby bliskiej zarówno w przychodniach, jak i w szpitalu. Nie jest to Twój obowiązek - jeśli chcesz rodzić bez osoby towarzyszącej albo sama chodzić na wizyty do lekarki/lekarza lub położnej - możesz.

Najczęściej przyjmuje się, że może być obecna przy Tobie **jedna osoba**, ale jeśli chcesz rodzić np. z mężem i doułą - zapytaj się, czy jest to możliwe w wybranym szpitalu.

Odmowa obecności osoby bliskiej może nastąpić jedynie w dwóch przypadkach:

- możliwości wystąpienia zagrożenia epidemicznego - wystarczy prawdopodobieństwo tego zagrożenia, nie zaś pewność,
- ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta - które należy rozumieć szeroko, jako zagrożenie dla kobiety lub dziecka.

Co ważne:

- odmówić obecności osoby bliskiej może jedynie osoba, która bezpośrednio się Tobą zajmuje, czyli nie może to być np. rejestratorka, ale konkretna lekarka/lekarz,
- odmowa taka musi być odnotowana w Twojej dokumentacji medycznej.

Bezprawne jest:

- pobieranie opłat za udział osoby towarzyszącej w porodzie,
- wypraszenie osób bliskich na czas badania, użycia próżności, szycia krocza itp.,
- odmowa obecności ze względu na brak odpowiednich warunków lokalowych.

OBECNOŚĆ PRZY PORODZIE

Twoja osoba bliska jest ważnym uczestnikiem porodu i przysługuje jej szereg praw:

- może uzyskiwać informacje o Twoim stanie zdrowia (prawo to dotyczy tylko tych osób, które upoważnisz, a nie wszystkich członków rodziny),
- może pomagać Tobie w łagodzeniu bólu porodowego - masować Cię, wejść z Tobą pod prysznic czy stosować akupresurę,
- położne, lekarze, lekarki powinni umożliwić Ci korzystanie ze wsparcia osoby bliskiej,
- osoba bliska może przeciąć pępowinę oraz kangurować dziecko po porodzie, jeśli Ty nie jesteś w stanie.

Zachęcaj wybraną przez siebie osobę do **zapoznania się z Twoim planem porodu**. Tylko znając Twoje oczekiwania, może być ona dobrym wsparciem w porodzie.

OBECNOŚĆ PRZY CIĘCIU CESARSKIM

W większości szpitali w Polsce osoba bliska ma zakaz wstępu na salę operacyjną - tłumaczone jest to względami bezpieczeństwa. Niektóre placówki umożliwiają uczestnictwo takiej dodatkowej osoby przy **planowanych cięciach cesarskich**. Ze względu na konieczność przygotowania osoby towarzyszącej do operacji, szpitale zazwyczaj przewidują jej obecność jedynie przy planowanych operacjach, a nie nagłych, gdzie często liczy się każda minuta.

Jeśli masz zaplanowane cięcie cesarskie:

- dowiedz się, czy może Tobie towarzyszyć bliska osoba. Zadzwoń do szpitala lub sprawdź

na stronie gdzierozdic.info

- napisz pismo do dyrekcji placówki leczniczej - jeśli więcej kobiet będzie wyrażało taką potrzebę, jest szansa na zmianę!

PRAWO DO PODEJMOWANIA DECYZJI

Nawet najbardziej wspierająca **osoba bliska nie może podejmować decyzji dotyczącej porodu za Ciebie**. Nie ma do tego prawa. Może jednak przypominać Ci o Twoich oczekiwaniach i być dla Ciebie wsparciem. Może także zadawać pytania osobom z personelu medycznego, prosząc o dokładniejsze informacje, tak byś była w stanie wyrazić świadomą zgodę lub odmowę.

Nie musisz się jednak martwić, co stanie się w przypadku, gdy nie będziesz mogła sama zdecydować o sobie, bo np. zemdlejesz. Jeśli konieczne jest przeprowadzenie zabiegu lub operacji, a zwłoka narażałaby Twoje zdrowie lub życie, personel medyczny może podjąć działania medyczne nawet bez Twojej zgody.

INNE PRAWA OSOBY BLISKIEJ

- Prawo do dokumentacji medycznej - musisz jej dać osobne upoważnienie.
- Wizyty patronażowe położnej POZ - jeśli chcesz, osoba bliska może towarzyszyć Tobie i dziecku. Położna może udzielać jej informacji, także dotyczących uzyskiwania dodatkowego wsparcia dla Ciebie.

DODATKOWA OPIEKA PIEŁĘGNACYJNA

Przebywając w szpitalu masz prawo do skorzystania z dodatkowej opieki pielęgnacyjnej. W praktyce oznacza to, że osoba bliska będzie mogła być dla Ciebie wsparciem psychicznym oraz wspierać Ciebie fizycznie, np.: pomagać w ubieraniu się, korzystaniu z toalety, jedzeniu czy picciu. Możliwe, że będzie musiała być z Tobą długi czas w ciągu dnia, także **poza godzinami odwiedzin**. Personel medyczny powinien umożliwić Wam zorganizowanie tego.

Pamiętaj - prawo do odwiedzin nie jest tym samym co prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej. Regulaminy szpitalne ustalające godziny odwiedzin nie mogą stać ponad ustawami i rozporządzeniami. Jeśli chcesz skorzystać z dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, porozmawiaj o tym z personelem medycznym.

OJCIEC DZIECKA, PARTNER, PARTNERKA

Twoją osobą bliską może być dowolnie wybrana osoba. Przy związkach nieformalnych, także homoseksualnych, można rozważyć **notarialne przyznanie partnerowi/partnerce prawa do uzyskiwania informacji** o Twoim stanie zdrowia - co może się przydać, jeśli Ty sama nie będziesz w stanie go wyrazić w danej sytuacji. Jeżeli ojciec dziecka nie jest Twoim mężem, warto uznać ojcostwo w Urzędzie Stanu Cywilnego jeszcze przed porodem.

więcej o prawach osoby bliskiej

Źródła (stan na czerwiec 2024 r.):

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej.
2. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
3. Godna prokreacja, ciąża, poród i połóg. Prawa kobiet. red. naukowa Dorota Karkowska. Warszawa, 2023

FUNDACJA
Matecznik

**Wzmacniamy kobiety w ciąży i po porodzie. Uczymy je, że mają głos.
Budzimy w nich wilczyce - silne,
odważne i głośne!**

**Podoba Ci się nasza ulotka?
Chcesz, żeby trafiła do innych kobiet?
Zeskanuj kod QR i dorzuć się
do naszej skarbonki!**

**Dołącz do naszej watahy!
Razem z nami pomóż
kobietom odkrywać
ich dziką i waleczną naturę!**

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

NIW
Narodowy Instytut Wolności
Dobro. Razem. Wyprzedzamy!

Rządowy Program
Fundusz Inicjatyw
Obywatelskich
rocznica 2021-2030

NOWE FIO

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NOWEFIO NA LATA 2021-2030